

POSTANOWIENIE

13 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka (przewodniczący)

SSN Marcin Krajewski (sprawozdawca)

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 13 listopada 2024 r. w Warszawie

na skutek skargi kasacyjnej K.G.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 11 sierpnia 2021 r., I ACa 659/20,

w sprawie z powództwa A.S.

przeciwko K.G.

o uznanie czynności prawnych za bezskuteczne,

1. odrzuca skargę kasacyjną;

**2. zasądza od K.G. na rzecz A.S. 1800 zł zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

Marcin Krajewski

Joanna Misztal-Konecka

Marcin Łochowski

(E.M.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 sierpnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi, na skutek apelacji powoda, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z 21 lutego 2020 r. i uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda umowę darowizny nieruchomości w C. zawartą między B.B. i M.B. oraz pozwaną K.G. „do wysokości wierzytelności” powoda A.S. przysługującej mu wobec B.B. na mocy prawomocnego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Sieradzu z 17 lipca 2014 r. W pozostałym

zakresie, tj. w odniesieniu do umowy darowizny dotyczącej innej nieruchomości, Sąd Apelacyjny oddalił apelację.

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając go w całości. Skarżąca oznaczyła wartość przedmiotu zaskarżenia na 100 000 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

W sprawach o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną (art. 527 i n. k.c.) dla oznaczenia wartości przedmiotu sporu miarodajne są dwie wartości: wartość tego, co na skutek zaskarżonej czynności z majątku dłużnika wyszło lub do niego nie weszło albo wysokość wierzytelności, której nie może skutecznie egzekwować wierzyciel, z zaległymi należnościami ubocznymi za czas poprzedzający wniesienie pozwu, w zależności od tego, która z tych wielkości jest niższa (zob. postanowienia SN: z 7 maja 2008 r., II CZ 25/08; z 25 września 2013 r., IV CSK 225/13, i z 9 maja 2019 r., IV CSK 493/18).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wskazana w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla Sądu Najwyższego i podlega weryfikacji na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. m.in. postanowienia SN: z 19 czerwca 2015 r., IV CZ 16/15; z 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15; z 26 października 2017 r., II CZ 64/17, i z 21 marca 2024 r., I CSK 651/23).

W niniejszej sprawie powód dochodził ustalenia bezskuteczności dokonanych darowizn z uwagi na niemożliwość wyegzekwowania z majątku dłużnika kwoty 12 000 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od 30 maja 2011 r. do dnia zapłaty, zasądzonej wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Sieradzu z 17 lipca 2014 r. Na podstawie przywoływanej wyżej zasady

wyznaczania wartości przedmiotu sporu w sprawach z art. 527 i n. k.c. uznać należy, że w niniejszej sprawie wartością przedmiotu zaskarżenia była kwota 12 000 zł z należnymi odsetkami wynoszącymi nieco poniżej 20 000 zł, co łącznie stanowi kwotę niższą niż wymagane przez art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. 50 000 zł.

Sąd drugiej instancji, rozpoznając apelację powoda, odniósł się do kwestii wartości przedmiotu sporu. Uznał, nawiązując do prezentowanego wyżej poglądu, że w niniejszej sprawie wartość przedmiotu sporu stanowi wysokość wierzytelności. Jednocześnie jednak stwierdził, że „wskazana wartość przedmiotu sporu stanowi, wyznaczoną zgodnie z art. 21 k.p.c., sumę wartości dwóch zgłoszonych w pozwie roszczeń majątkowych, w których dla każdego z nich decydująca była wysokość zaskarżonej wierzytelności”. Taki sposób określenia wartości przedmiotu sporu Sąd Apelacyjny przyjął dla uzasadnienia wzajemnego zniesienia kosztów procesu na podstawie art. 100 k.p.c. wobec oddalenia powództwa w odniesieniu do jednej z czynności. Niezależnie od tego, czy rozumowanie takie było prawidłowe, sposób ten nie może zostać uznany za miarodajny dla określenia wartości przedmiotu zaskarżenia na potrzeby skargi kasacyjnej. Nawet zaskarżenie orzeczenia w odniesieniu do dwóch czynności prawnych nie może spowodować multiplikacji tej wartości, jeżeli czynności te zostały zaskarżone w celu ochrony tej samej wierzytelności. Wartość interesu majątkowego powoda w uzyskaniu korzystnego orzeczenia nie ulega w takim przypadku zwielokrotnieniu, gdyż w sumie nie może on uzyskać więcej niż wynosi wysokość jego wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi.

Powyższe uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej w całości, co sprawia, że zbędne jest powoływanie się na dodatkową przyczynę odrzucenia, jaką stanowi brak po stronie pozwanej interesu prawnego w zaskarżeniu w stosunku do tej części orzeczenia, która jest korzystna dla skarżącej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 oraz § 20 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Marcin Krajewski Joanna Misztal-Konecka Marcin Łochowski

(E.M.)

r.g.